

فواید و مضرات رسانه های اجتماعی

امروزه بسیاری خانواده ها برای فرزندانشان ابزار ارتباطی مانند گوشی همراه هوشمند خریداری میکنند و به آنها اجازه می دهند از انواع نرم افزارها استفاده کنند ، اما باید بدانیم این اپلیکیشن ها همانقدر که مفید هستند می توانند مضر هم باشند .

یک استاد علم ارتباطات: خانواده ها باید به فرزندانشان بیاموزند در کنار هر فرصتی، تهدیدی نیز می تواند برایشان رقم بخورد و بدانند که طبیعتا همه افراد به لحاظ اخلاقی و روانی سالم نیستند و از نرم افزارهای تلفن های هوشمند استفاده صحیح نمی کنند

ساحل عباسی استاد علم ارتباطات میگوید : لی لی بازی دختران و قایم باشک بازی کودکان تا هفت سنگ و خاله بازی و چادر بستن به درخت های پارک و پستی فرشی هایی که خانه ای بود برای تمرین مهارت های زندگی آینده ،از ورجه ورجه های بازی وسطی و افسردگی توپ خوردن و خارج شدن از بازی تا گل گرفتن و هورا کشیدنهای آن،تيله بازی ودویدنهای بالا بلندی تا رسیدن به ارتفاعی که نشان پیروزی بود همه و همه تفریحاتی بود سراسر سالم و نشاط آور که ذهن خلاق کودک را در ساده ترین و پاک ترین شکل موجود درگیر می کرد تا در کنار اندیشیدن به بهترین راه حل ها دنیای کودکی و نوجوانی اش در صفا ،پاکی و آرامشی که خاص سن اوست به بهترین شکل به دنیای بزرگسالی برسد،این روزها خبری از آن بازی ها نیست ،بازی ها رایانه ای است و ارتباطها درپس تلفن همراهی رقم می خورد که می گویند هوشمند است،ابزاری هوشمند که خانواده ها آن را بی هیچ محابایی در اختیار کودکان و نوجوانانی می گذارند که به گفته کارشناسان سن بلوغ آنها به ۱۲ سال رسیده است، وایبر ، وی چت ،تانگو؛واتس آپ و...در دنیای ارتباطات پیچیده امروزی از محاسن و معایبی برخوردار است.

اگر هر روز اپلیکیشن های ارتباطی توسعه می یابند آیا بهتر نیست تفکر خانواده ها نیز گسترش و نظارت آنها بر عملکرد فرزندانشان قوت بیشتری بگیرد؟ دکتر امیررضا اصنافی استادیار دانشگاه شهید بهشتی و استاد علم ارتباطات با اشاره به خطرات و تهدیدهای ابزارهای نوین ارتباطی راهکارهایی به والدین درخصوص استفاده از گوشی های همراه هوشمند معرفی می نماید:

-آیا خرید تلفن همراه برای کودک ضروریست ؟

-اخیرا استفاده از شبکه های اجتماعی در گوشی های همراه افزایش یافته و مختص بزرگسالان نیست مشاهده شده که برخی خانواده ها متاسفانه به دلیل چشم و هم چشمی در رقابتی ناسالم با این توجیه که به فرزندشان دسترسی داشته باشندبرای آنها تلفن همراه هوشمند خریداری نموده، حتی کودکان دبستانی که سواد خواندن و نوشتن دارند در مقاطع چهارم دبستان به بالا هم از این ابزارها استفاده می کنند. اغلب این نوجوانان در یک

گروه هم سال عضو می شوند که در این شبکه های اجتماعی ، متأسفانه بیش از ۵۰ درصد موجودیت آن طنزهای هدفدار، شوخی های بی معنی و فیلم های غیر متعارف است. این گروه ها سعی می کنند بر افکار هم خصوصاً افکار نوجوانان تاثیر بگذارند و یا دوست یابی را امری آسان و شدنی نشان داده که می توان با هر کسی و در هر جنسیتی دوست شد و صحبت نمود.

در گذشته های نه چندان دور ارتباطات بسیار محدود تر از حال بود به نامه یا تماس تلفنی خلاصه می شد ولی امروزه با توسعه رسانه ها شاهد انفجار اطلاعات هستیم و حقیقتاً نمی توان اطلاعات را کنترل نمود و نمی توان همه اطلاعات مفید را به یک باره به اشتراک گذاشت یا از دریافت اطلاعات غیر مفید جلوگیری نمود .

لذا اگر قرار است کودکان و نوجوانان از وسیله ای به نام تلفن همراه استفاده کنند بهتر است تلفنی برای آنها خریداری شود که از کارایی ساده تری برخوردار باشد تا زمانی که فرزندان به سن تشخیص خوب از بد و تفکیک مسائل صحیح و غیر صحیح نشده اند ضرورتی ندارد که آنها را در گیر رسانه های نوظهوری کنیم که کاربردی برای آنها ندارد.

خانواده ها می توانند استفاده صحیح از ابزار ارتباطی را به فرزندشان آموزش دهند

خانواده ها قبل از هر چیزی می بایست با کارکرد این ابزارها آشنا شوند و مضرات و مزایای آن را بشناسند آن گاه بیندیشند که استفاده از این ابزار کمکی به پیشرفت و تعالی شخصیت فرزندشان کمک خواهد کرد یا خیر؟ خانواده ها باید بدانند رسانه مثل چاقوی دو لبه عمل می کند . استفاده ای منفی و مثبت، خود ذات رسانه به طور پیش فرض مشکلی ندارد. اجتماعی بودن انسانها و نیاز، او را به ممنوع خاطر نشان می سازد و همچنین مجرای است برای انتقال اطلاعات ولیکن توجه به اینکه چه اطلاعاتی رد و بدل می شود بسیار مهم است. متأسفانه نهادهای اجرایی کشور در این باره چاره ای نیندیشیده اند و همه مسولیت را به گردن خانواده ها انداخته اند، قبل از اینکه رسانه یا برنامه و ابزاری بخواهد همه گیر شود می بایست در باره آن فرهنگ سازی شود. فرهنگ سازی بدین معنا نیست که مردم را از ابزارهای ارتباطی جدید ترسانند، بلکه حق مردم بدانیم که می بایست قبل از هر چیزی نسبت به کارکرد صحیح آن آموزش دیده باشند. زمانی زیر کرسی نشستن و قصه گفتن و قصه شنیدن و تأمل در چون و چرای آن یکی از راههای ارتباطی بین افراد بود اما در حال حاضر هریک از اعضای خانواده با تبلت یا تلفن همراه خود در گوشه ای از خانه مشغول می باشد و شاید خانواده ها کمتر به محتویات مطالب ردو بدل شده در آن و آسیب هایی که می تواند به لحاظ شخصیتی و روانی بر فرزندانشان وارد شود بی اطلاع و ناآگاه باشند.

-با توجه به اینکه شبکه های اجتماعی به تلفن های همراه نیز ورود پیدا کرده اند و جزء خصوصی ترین کارهای زندگی افراد شده اند با چه راهکاری می توان از آسیب های احتمالی آن بر فرزندان جلوگیری نمود؟

-اگر تبلت و ابزارهای ارتباطی دنیای امروزی جزء لاینفک زندگی مان شده است می توان با تدابیر ساده ای از بسیاری از آسیب ها جلوگیری نمود،یکی از راهکارها هم گروه شدن اعضای خانواده در شبکه های اجتماعی است،والدین می توانند در کنار فرزندان شان با هم ارتباط داشته باشند با هم چت کنند مطالبی مد نظرشان را در گروههای خانوادگی به اشتراک بگذارند تا اینگونه با هم در تعامل باشند و هر کسی در گوشه ای مشغول ارتباطات خود نباشد،همچنین والدین از محتویات گوشی های فرزند کم سن و سال خود آگاهی داشته باشند و اجازه ندهند که هر محتوای صوتی و تصویری که دوست داشت رامشاهده نماید،به کودک و نوجوان باید آموخت که ارتباط از طریق فناوری هایی مثل وایبر هیچ فرقی با گفت و گوی حضوری با یک فرد غریبه و ناشناس در خیابان ندارد و به آنان یاد داد که رعایت اخلاق و ادب در محیط های اجتماعی تلفن های هوشمند نیز الزامی می باشد ،والدین باید هنر دوست یابی صحیح را به فرزندان بیاموزند که دوست یابی در محیط های اینترنتی هم تحت نظارت و کنترل والدین باشد ،والدین در صورت استفاده فرزندان شان از تلفن های همراه هوشمند باید به آنها یاد دهند که نباید به منظور صرف زمان بیشتری در این شبکه های اجتماعی از سلامت جسم و روح خود چشم پوشی کرده و روابط اجتماعی سالم آنها را تحت تاثیر قرار دهد. خانواده ها باید به فرزندان شان بیاموزند در کنار هر فرصتی، تهدیدی نیز می تواند برایشان رقم بخورد و بدانند که طبیعتا همه افراد به لحاظ اخلاقی و روانی سالم نیستند و از این ابزارها استفاده صحیح نمی کنند . بنابراین می بایست عضو گروه هایی شد که رعایت مسائل اخلاقی و اعتقادی از الزامات آنها به شمار می رود و به آنها آموزش بدهند اگر اطلاعاتی خلاف شرع یا اخلاق رد و بدل شد هر گز آنها را به اشتراک نگذارند زیرا این عمل حرام و تجاوز به حریم افراد به شمار می رود.

-وظیفه دولتمردان در این باره چیست؟برای سلامت شبکه های اجتماعی چه تدابیری می بایست اندیشیده شود؟

-کسانی که در جهت خلاف قانون و مسائل اجتماعی و دینی در شبکه های اجتماعی مانند وایبر،تانگو و...حرکت می کنند شناسایی و با آنها برخورد شود و برای مابقی مردم نیز با اطلاعات مفید و از طریق مدرسه و مشاوره های مختلف در رسانه ها به آنها آگاهی مفید و لازم را ارائه دهند.